

Колдун І.П.,
студ. гр. ОАмз-51,
Луцький національний технічний університет.
Науковий керівник – Ткачук І.М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ТРАНСАКЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Трансакційні витрати присутні на кожному підприємстві не залежно від величини та форми власності. Зі збільшенням розміру підприємства зростає кількість і обсяг здійснюваних господарських операцій, що, відповідно, призводить до зростання величини трансакційних витрат. Тому на великих підприємствах доцільно для управління трансакціями використати (розробити) концепцію механізму управління трансакційними витратами.

Як показує практика, найчастіше за основу управління трансакціями беруть широко відомий механізм, що полягає в умовному розділенні управління витратами в короткостроковий і довгостроковий періоди.

Завданнями управління трансакційними витратами в короткостроковій перспективі є здобуття оперативної інформації про зміну величини трансакційних витрат з подальшою максимізацією прибутку підприємства, в довгостроковій перспективі завдання полягає в створенні довгострокових конкурентних переваг.

Завданнями управління трансакційними витратами, на думку А.В. Черепа [3], в короткостроковій перспективі є здобуття оперативної інформації про зміну величини трансакційних витрат з подальшою максимізацією прибутку підприємства, в довгостроковій перспективі завдання полягає в створенні довгострокових конкурентних переваг.

Механізм управління трансакційними витратами передбачає створення центрів відповідальності трансакційних витрат. А.В. Дерій [1] вважає, що центр відповідальності – це структурний підрозділ підприємства, який очолює певна особа (менеджер), яка самостійно приймає управлінські рішення в межах власних повноважень та несе персональну відповідальність за виконання доведених до цього підрозділу планових завдань, основних показників діяльності.

Об'єктами центру відповідальності виступають витрати пов'язані з вивченням та моніторингу ринку (ринків продавців, ринків покупців, ринків посередників), цінової політики конкурентів, витрати на проведення переговорів, укладання та юридичному оформленню контрактів, витрати на контроль і дотримання умов угоди. Суб'єктами управління трансакційними витратами, на думку О.А. Кириченко [2], є керівники, менеджери, бухгалтери, які беруть участь у виконанні окремих функцій або елементів управління витратами.

Отже, механізм управління трансакційними витратами проявляється в умовному розподіленні таких витрат на коротко- та довгострокові, а також створення центрів відповідальності за кожною групою цих витрат.

Література

1. Дерій В.А. *Витрати і доходи підприємств у системі обліку і контролю: монографія* / В.А. Дерій – Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2009 – 272с.
2. Кириченко О.А., Білоусова І.А. *Управління трансакційними витратами суб'єктів господарської діяльності* / О.А. Кириченко, І.А. Білоусова // *Фінанси України* - №8 – 2011. - С.97-104.
3. Череп А.В. *Управління витратами суб'єктів господарювання: монографія, 2-ге вид., стереотип* / Череп А.В. – Харків, ІНЖЕК, 2010, частина 1. – 368с.